

Tribuna Nouă

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Bulev. Regina Maria Nr. 18. Tipografia „Aradul”

INSERȚII
se primesc după tarif la
Administrația ziarului
și la toate agențiile de
publicitate.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL
Apare zilnic la orele 5 dimineața

3 Lei ex.

3 Lei ex.

Problema succesiunii

Arad, 29 Sept.

Succesiunea guvernului este o problemă care preocupă cu adevărat, în momentul de față, pe toată lumea, dar sunt prea puțini aceia care o judecă din punct de vedere al intereselor superioare ale țării.

În ziua de 15 Februarie expiră mandatul actualelor camere care conform Constituției, se disolvă în mod mecanic. Guvernul se va afla astfel în fața unei situații noi și va trebui să avizeze. Nimeni nu poate ști cu precizie care va fi hotărârea guvernului, întrucât ea depinde de situațiile care se vor mai crea până la termenul fatal. În momentul de față însă, situația este de așa natură încât devine deadreptul îngrijorătoare pentru cercetătorul obiectiv al circumstanțelor politice interne și externe.

Asupra avizului guvernului nu se pot face decât presupuneri bazate pe experiența trecutului și pe interesele de partid pe cari guvernarea de azi sunt înzest să le aibă în vedere. Aceste interese impun partidului liberal renunțarea la eventualitatea prezidării unor noi alegeri, pentru motivul că adevărul constatării că un guvern, oricât ar fi de bun, se uzează în mod fatal după un spațiu de timp, își are, în zilele noastre, o aplicație mai absolută ca oricând. În actualele împrejurări de politică, externă, economică și financiară, care ar fi, în adevăr, guvernul care să mulțumească pe toată lumea. Interesele partidului liberal să se prezinte în fața alegătorilor ca grupare politică de opoziție.

Rămâne de văzut însă dacă aceste interese de partid se acordă, până în cele din urmă, cu interesele bine chibzuite ale țării. Și aceasta constituie marea problemă care va trebui rezolvită înaintea datei fatale de 15 Februarie.

Negreșit, ar fi ușor unui partid politic puternic și bine organizat și gospodărit cum este partidul liberal să se retragă spre a se reculege și a-și împropăta forțele în așteptarea revenirii sale sigure după un oarecare spațiu de timp. Această retragere spre a privi ca simplu spectator roadele operii sale legislative pe terenul economic, financiar și administrativ ar folosi partidului liberal înfinit mai mult decât o nouă consultare a corpului electoral cu tot cortegiul ei de sguduiri și de violențe la cari s'ar da opoziția.

În mod logic ar urma așadar o retragere a guvernului, dacă situația externă și internă n'ar fi cea de azi. O stare de continuă agitație turbură în momentul de față toate țările Europei, cu repercusiuni asupra întregului continent. Este, pe cât se pare, preludiul asaltului decisiv al spiritului revoluționar care voiește să cucerească lumea. Bolșevismul își trăiește momentele decisive dela cari așteaptă sau întinderea împărăției sale peste tot continentul sau prăbușirea. În fața marilor evenimente cari se pregătesc la această cotitură a Istoriei, trebuie să stea de veghe, la conducerea statelor, guverne încercate cari să înfrunească toate inusurările necesare: experiența, capacitatea și autoritatea. Aceste guverne trebuie să aibă, în mod necesar, toată ascendența în interior pentru a să poată lucra mai cu eficacitate la lupta de apărare și de conservare a orăduirilor sociale amenințate de

valul cotoptor al bolșevismului, care așteaptă să se deslănțuie pe toate căile și cu toate mijloacele pe cari i le impune, la rândul-i, lupta pentru propria-i existență. În asemenea momente, când bolșevismul își dă seama că nu mai poate trăi decât lărgindu-și imperiul, guvernele tuturor țărilor de ordine își asumă acele responsabilități tragice despre cari vorbea un om politic francez.

Patea-vom noi găsi, în rândurile grupărilor de opoziție, un guvern care să facă față împrejurărilor grave prin cari trecem? De răspunsul la această întrebare atârnă desieșirea problemei care preocupă pe toți bunii români.

Putea-va da un guvern solid partidul național, care, în realitate nu are nici-o consistență și este compus din tot atâtea partide câți fruntași numără?

Poate da un guvern viabil și cu autoritate atâtea lipsă de omogenitate și atâtea deosebire de temperament și concepțiuni la fruntașii cari își dispută conducerea efectivă a partidului?

Se poate face o încercare cu partidul popularului, lipsit de energia necesară, frământat de curente dispartate și care poartă încă povara unei guvernări plină de atâtea erori?

Nu mai vorbim de gruparea țărănișă, care poartă la conducerea ei stigmalul incompetenței pe care i l-a imprimat relațiile cu sovietele dela Moscova. Până când acest partid nu va avea și conștiința și țărnia necesară spre a arunca afară pe toți fruntașii lui cari sunt în legături cu Internaționala moscovită, nu se poate vorbi de valorificarea lui ca partid de guvernământ.

Aceasta este situațiunea și ea constituie o grea dilemă pentru factorii hotărâtori și responsabili în fața lumii și a Istoriei de soarta țării noastre în aceste momente critice pentru lumea întregă.

Reînnoirea dlui Ion Brătianu

dl Ion I. C. Brătianu, președintele consiliului, reintors din străinătate, a plecat azi la Florica.

Tot prisosul bugetului va fi afectat pentru salariile funcționarilor

Comisiunea centrală pentru reorganizarea serviciilor publice s'a întrunit la ministerul finanțelor sub prezidenția dlui ministru Vintilă Brătianu.

Au luat parte la această ședință secretarii generali ai ministerelor și membrii subcomisiunilor mixte.

Cu această ocazie dl ministru de finanțe a făcut o expunere, rugând pe reprezentanții ministerelor să activeze lucrările necesare proiectului de buget pe anul 1926, lucrări care trebuie să cuprindă reorganizarea și armonizarea salariilor.

Deasemenea, dl V. Brătianu a arătat ca date statistice că pentru realizarea armonizării trebuie luate ca bază salariile din 1914, iar nu cele actuale.

În acest scop, dsa a dispus să se convoace pentru Mercuri 30 Sept. a. c. ora 5 d. a. subcomisiunea centrală însărcinată special cu această chestiune.

La sfârșitul ședinței, dl ministru Vintilă I. Brătianu a declarat că, la întocmirea viitorului buget, dorința dsale este ca după ce vor trece în buget plățile obligatoriilor, tot restul care va fi disponibil, să fie dat pentru salariile funcționarilor statului.

Viitoarea comisiune centrală va ține ședință Vineri 2 Oct. ora 5 d. a. când se speră că va veni cu propuneri concrete în ce privește armonizarea salariilor.

Cultul arborelui

Arad, 29 Sept.

Un ziar bucureștean publică un apel către oamenii de bine rugându-i să lupte pentru formarea unei conștiințe forestiere și pentru întărirea „cultului arborelui”, reinviind sărbătoarea: sădirea pomilor, creată — după cum puțin o știu — de neuitatul ministru și om de bine care a fost Spiru Haret.

Inițiativa lui Spiru Haret nu a prins rădăcini, n'a devenit o datină, cum ar fi trebuit. Acest fapt nu trebuie însă să ne împiedice de-a face noi și dărze încercări în această privință.

Pentruca acest gând bun să fie tradus în fapt ziarul în chestiune face următoarele propuneri:

a) Reînfrățirea și generalizarea serbării Zilei arborilor (15—30 Aprilie) data certă fiind 17 Aprilie, cu aplicații practice: plantări de arbori forestieri, sau sădii de pomi fructiferi, — cu soldații. Elevii școlilor primare și secundare, în parcurile școlare, în cimitirele Eroilor dintr'un sentiment de pioasă datorie morală și pe coaste improductive, răpi, neapte aitor culturi, terenuri strict „forestiere” expuse degradării, eroziunilor, surpării, periclitând însăși terenurile de cultură vecine și căile publice, cu explicațiuni: cuvinte ocazionale, pentru public și școlari.

b) Conferințe despre: „Utilul și frumosul pădurilor — rolul lor în economia generală a țării” (foloase materiale și imateriale rezultând însăși existența lor ca regulator al regimului apelor, filtra — purificator al atmosferei, influența asupra climei, umidității, sau al agriculturii ca agrement, etc.) Comunicări adresate publicului „select” în ce privește sufletul intelectual și înțelegerea nevoilor neamului și grija zilei de mâine. Valul de praf al măruntelor preocupări zilnice, — ori palmit și lupte inutile, sau mirajul idealului împlinit să nu întunece perspectiva viitoare.

c) Energetică intervenție și începerea refacerii pădurilor, replantarea porțiunilor exploatare rău și neregenerator complex pe cale naturală cu introducerea esențelor mai de valoare (ținând însă seama de însăși condițiile staționale și optime climatice, localizatoare, — împădurirea golurilor, răpi, terenuri sterile, — crearea de mici parcuri comunale sau școlare. Cu minimum de sacrificii materiale dacă inițiativa particulară va ajutarea statului greu împovărat, dacă se va pune: buna voință, muncă prestată în natură, iar pe urmă: pășunatul abuziv și incendiile, să nu strice în o clipă aceste lucrări de nădejde și aceste eforturi, care n'ar fi atunci, decât niște „fictiuni”.

„Codrul frate cu românii
De acure se tot pleacă
Și izvoarele îi seacă !!

Sunt prea cunoscute tuturor ravagiile ploilor și ale torențiilor, pe coastele despădurite și însuși Marele Rege Ferdinand I-ul, Voevod al tuturor românilor, a spus-o: „cine pune toporul la rădăcina arborelui, lucrează o scândură la coșciugul agriculturii”, profecție care ar trebui să dea serioasă de gândit contraților agronomi, al

NOTE

cărora dezinteresat concurs, — îl cerem, — ca și al marelui public, iubitor deapurerea al codrului”.

Aceast strigăt se adresează tuturor oamenilor de bine din această țară binecuvântată de Dumnezeu.

Fiecare român e dator să facă tot ce-i stă în putință să răspundă cum trebuie acestui înimos apel.

Congresul internațional al orașelor

PARIS. — Luni se deschide la Paris congresul internațional al orașelor care va studia cea mai bună gestiune municipală, pentru 100 orașe mari, 23 națiuni vor fi reprezentate.

Reichul participă la conferința siguranței

Paris, 28. — Ambasadorul Germaniei a remis ministerului de externe franceze, acceptarea Reichului la conferința siguranței.

Manevrele armatei jugoslave

Belgrad, 28. — Regele Alexandru și regina Maria își continuă călătoria în Dalmația. Soveranii au asistat ieri pentru prima oară la manevrele forțelor navale jugoslave la care participă șase torpiloare și o escadră de canoniere. După manevre regele a zburat cu un hidroavion deasupra golfului Cataro.

Problema austriacă

— Impresiile unui călător. —

Călătorul care, plin de amintirile recente ale unei prăbușiri politice și economice fără seamăn în istoria modernă, debarcă pe străzile Vienei, se poate încredința dela prima impresie că de mare a fost succesul măsurilor luate pentru salvarea Austriei. Fosta capitală a Habsburgilor și a căpătat iarăși aspectul ei cochet, primitor și îngrijorător zilelor de inflație și de debandadă monetară au dispărut și odată cu ele mizeria agresivă a celor mulți, aroganța speculanților, desănădețea ce se citea acum câțiva ani în ochii tuturor.

Buna rânduială a finanțelor publice a adus și aci efectele ei salutare nu numai în domeniul material, dar și în sfera morală, unde corupția și descurajarea pătrunseseră atât departe. Oamenii sărguitori și cinștiți și au reluat locul pe care-l abandonaseră aventurierilor veniți din toate culturile. Organizarea industriei în vederea unei producțiuni abundente și sistematice a înlocuit specula valutară. Anarchia a fost stăvilită.

Toate acestea s'au înfăptuit prin voința neșovălnică a câtorva oameni de ordine, cari au avut curajul să impună adevăratele principii pentru stabilizarea monetară și echilibrarea bugetului prin economii crude, dar indispensabile. Nu le-a fost ușor, desigur, să înfrângă spiritul demagogic care, acolo ca și aiurea, se opunea unei bune gospodării a statului și ceda pas cu pas valului de dezastru numai spre a complăce cliențelii electorale. Dar au izbândit și au dat astfel o pildă care nu trebuie uitată.

În lupta lor au fost siliți să se servească și de sprijinul din afară, — împrejurare care a jicnit mult amorul-propriu austriac, dar care arată cât de udnăc fusese răul și cât de târziu venise leacul; „controlul” Societății Națiunilor, exercitat uneori de o mână cam aspră, a servit cancelarului Seipel și tovarășilor săi de lucru, spre a obține

măsuri pe cari altfel partidele politice le-ar fi refuzat de teama nepopularității.

Astăzi se poate spune că Austria a fost scăpată dela dezastru. Dar cura de însănlătoșire nu s'a terminat. Rădicarea completă a controlului ar fi putut deschide calea către o recidivă. Unii politicieni — socialiiștii nu s'au sfuit s'o declare ritos — atâtea așteptau spre a relncepe opera de disociare. Un buget se echilibrează anevoie, dar un parlament care ar confunda democrația cu satisfacerea tuturor poftelor cliențelii electorale îl poate dezechilibra într'o ședință. Consiliul dela Geneva a văzut primejdia, și simpatia sa pentru poporul austriac, n'a putut merge până a-i da carte-blanche pentru viitor.

Căci soarta Austriei nu interesează numai pe locuitorii ei. Tot echilibrul Europei Centrale, și prin urmare pacea lumii întregi afără de dânsa, Austriei i s'a impus independența, ea trebuie să vrea și să poată să și-o păstreze.

Prin sfârșirea pe care a făcut-o, ea însăși a dovedit că lucrul acesta este posibil. Dar sunt atâtea interese și cărora le-ar conveni contrariul!

Este cert că Germania, și auxiliarii ei din Viena, pierd prin însănlătoșirea Austriei cel mai bun argument al lor pentru o alipire, care ar răsurna dintr'odată tot echilibrul european. Simpatia maselor populare pentru un asemenea gest ar putea dispărea odată cu revenirea prosperității, și atunci toate calculele politice dictate de interese de partid s'ar vedea lipsite de unica lor șansă de succes.

Pentru a se srunge însă la rezultatul aceste, mai este o cale lungă de străbătut. Ordinea în finanțele publice este d'abia prima etapă. Ea nu face decât să pregătească terenul pentru faza a doua, mult mai complexă: aceea a organizării produc-

FOILETON

FLOAREA BIRUINȚEI

Cinci zile înspre Porumbacu. (Insemnări din războiu.)

...Avem poruncă să plecăm din Ohaba. E o după amiază caldă. Soarele din crucea cerului s'a tolnit pe miriști, pe creste de dealuri pleșave, pe acoperișuri de case olănițe... I-mi iau rămas bun dela gazdă. Primesc în schimb un teanc de scrisori cu „mă rog frumos! ai bucură-tea și le îndreptează prin posta dtră la Cătălin și la Ion, feciorii mei că stau fără vești în prisoare la rus”... Și din ochii gazdei mai cad în mână cu manunchiul de răvașe, două lacrimi fierbinți de mamă îndurerată.

Îngândurat, îmi strâng oamnei gâșii de mârșăuire. Ofițerii călări în prezința colonelului mai trag un fum din țigara începută șocotesc cu degetul „drumul” pe hărțile din geantă și dela compauia din frunte, ni se vestește, plecarea!

Ești din sat, fiecare cercetează zărea, preumblându-și privirile pe cele două laturi ale șoselei. După câte s'aud, drum lung ni-i pus în sarcină. Unii zic, del, că s'ar fi sfârșit învoirea de 8 zile încheiată între noi și unguri și acum începe harță nouă. Alții, cred că pe undeva ni-a spart dușmanul rândurile și-avem nevoie de întărire. M'am învățat să nu mai iau în seamă nici'an svon. Dau din umeri și privesc, în trecut, pe dreapta la dealurile pline de păduri. Cât am stat în Ohaba am lura cu sârg în mârșirea satu-

lăi, la șanțuri de tragere a linii de legătură s. c. l. Regimentul pare un șarpe uriaș ce-și târăște inelele companiile, în liniște... I-mi îndrept curieria de pe mine și'o fărâmă de vis ca o undă de duioșie mă obișnuiește cu drumul sfundat printre colinele involburate de apusul soarelui. Și, visând, merg și nu știu că merg, și uit de toate de și în drum le văd pe toate și nici că mai număr case, pomi nici pietre kilometrice vrăstate și nverzite de vreme bună, sau de vreme rea...

Trecem prin locuri frumoase, peste podete de păriașe șgobii și priveliștea se schimbă la fiecare pas.

— Unde mergem?
— Unde și când poposim?
— Sunt întrebări la cari nici nu chinzuiesc să răspund.
— Unde?
— Mergem în Necunoscut! Și acest „necunoscut” nu-mi mai chinue inimă; privesc în nepăsare un nuc bătrân, un paltin cu coșja de argint și într'o doară leg preț de vorbă cu dl sublocot. Cudalbu...

Ce dimineață posomorâtă. Ne aflăm în Luța, un sătuc mărunț și zgriburit în cărua unui crâmpen de deal. Am plecat ieri după amiază din Ohaba și până azi în zori, n'am

conținut pasul. Oamenii mei, feciorașii mei s'au cuibărit sub o streșină de casă lângă două trăsuri sanitare. Două, trei, gătege o blană ruptă dintr'o ruină de gard și-au și încins un foc strășnic. Apa de ceai, forfotește într'o oală de împrumut. Iar pe delături noi, toți, ne întindem șgribuliți mâinile în vâltoaia flăcărilor dogoritoare... Ceilalți din „campanie” făceau și ei un focșor pe ici pe colo, trebăluind, picând print'un ungher, de somn. Slabi, trași la față vișgiți, trupul își cerea partea lui de hodină. Nici eu nu mă simt bine; mi-i capul greu, greu ca o buturugă și la el par'că am o trambă de gânduri încălțite. Atâtea dram făcut... o noapte întregă.

Număr satele prin care am trecut și caut să-mi amintesc de fiecare crâmpeni de șosea și fiecare loc de popas...

Nu mai țin miate nimic, atât știu că am ocolit Făgărașul — o pată uriașă sub cerul sur și apoi drumul urmat prin meșuguri indulate în șer... Bă, aproape de Tudorița, s'au înămolit câteva trăsuri, cari cu abur la boturi și dureri în coaste avan rărite, trăgeau în nechez în timp ce feiniarele foiau în dreapta și în stânga luminând fără preget cauza despotmolirii...

Bre! ce vreme închisă! M'e frig! Parc'ar vrea să plouă și mi-a sufletele ca vremea.

— Cât e ceasul?
— ?
— Este soarele...
În adevăr! norii ce ne-a înghețat sufletul, noaptea ce ne-a săpat fețele a trecut... și e cald... cald... ah! ce cald e acum...

Arendare de pământ.

Episcopia ort. română din Arad, dă în arendă cu începere de la 1 Octombrie a. c. 74 jughere cat. mosie situată în nemijlocita apropiere a comunei **Arad-Gaiu**.

Reflecții la arendare vor înainta oferte în scris Consistorului până inclusive la 5 Oct. a. c. (1828)

Enrilo amestecat cu cafea boabe

nu se distinge aproape de loc de cafeaua boabe. O atare combinație devine mai tare prin **Enrilo**, și obține un gust mai pronunțat, precum și mai multe materii nutritive. Intrebuințarea cafelei Enrilo efițește consumația de cafea boabe. Firma **Heinrich Franck Söhne**, unica producătoare, garantează pentru gustul excelent.

Nr. G. 6590/1925.

Publicațiune de licitație.

Pe baza deciziei judecătorești de ocol Arad No. de mai sus, perdele, orolj și alte obiecte prețuite în suma de Lei 760, cuprinse în favorul lui Merkle Pavel contra următorului pentru suma de Lei 232 capital, interese de 5% dela 25 Octombrie 1924, precum și speșele stabilite până în prezent, se vor vinde la licitație publică în Arad, Strada Ioan Calvin No. 26, în ziua de 15 Octombrie 1925 la orele 5 d. m., — conf. art. de lege LX §-ul 107 și 108 din anul 1881 al legii execuționale. (1829)

Exec. jud. reg.: Gh. Ciupuliga,

Haine bărbătești pentru tineri și băeți, paltoane scurte blănuite și paltoane de piele asortiment bogat. Atelier separat după măsură, la firma **dia Arad**: (1715)

Szántó și Komlós

în edificiul teatrului orașesc colțul Piața Avram Iancu

Haine de băeți din lână	Lei 500
Palton de iarnă pt. băiat din lână	600
Haine de școală din lână	900
Palton pt. tineri	1050
Pantaloni de modă bărbătești	360
Pantaloni bridges pentru băbați	450
Pardisuri din cauciuc	960
Haine bărbătești din postav de lână	1450
Paltoane bărbătești din postav de lână	1450
Paltoane negre de iarnă	2000
Cumpărători cari se refer la acest inserat, beneficiază încă de 5% rabat.	

Tipografia „Aradul”

aranjată cu cele mai moderne mașini de tipar și cele mai moderne litere pentru pregătirea tuturor lucrărilor aparținătoare acestei branșe, precum: reviste literare, anuare școlare, invitații de cununie, botez, petreceri, bilete de vizită, etc., etc.

Tipografia Aradul S. P. A.

Arad, Bulevardul Regina Maria No. 12 (In curte la dreapta).

ționii, și a desfacerii produselor în condiții multumitoare.

Și aci problema iese din cadrul strict austriac, pentru a trece în domeniul general european. Organizarea economică a Europei Centrale este încă defectuoasă, nimeni nu o poate tăgădui.

Schimbarea împărțirii habsburgice, a dus cu sine tăierea vechilor curente comerciale, care și aveau la Viena punctul lor de convergență. O nouă clădire trebuie întreprinsă care să fină seama de schimbările politice ce s'au produs, menținându-le fără nicio schimbare, fie chiar indirectă.

De aceea organizarea care va naște din echilibrarea noilor interese nu trebuie să reamintă-ască nici pe departe ceea ce a fost în trecut. De lucrul acesta nu vor să fină seama cei ce propagă constituirea unei confederații Danubiene, care n'ar fi decât refacerea, fie și numai pe tărâmul economic, a gîmului pe care tratatele de pace l-au desființat.

Țările liberate prin victoria aliaților au o individualitate și o vitalitate prea puternică, pentru a accepta vre-o reducere a independenței lor.

De altfel ideea unei Confederații, sau numai a unui vamele, e susținută mai mult de publiciști strefini de Austria. Nimeni la Viena nu reclamă o asemenea alcătu-

ire, care ar înfălăni preluținjenii o împotriva de noivius.

Austriacii doresc: un lucru mult mai simplu, și mai lesne de îmfăptuit. Ei se plâng de greutatea barierelor vamale cari îi împedică să-și vâdă mărfurile la foștii lor clienți, deveniți cetățeni ai altor state, și care ca prin încheierea unor tratate de comerț, să li se înlesnească nevoia pentru a trăi.

Și reamintind interesul european care cere menținerea unei Austrii viabile, ei pretind ca aceste tratate să fie concepute într'un spirit larg de colaborare. Dorița lor este ca să li se acorde pentru anumite produse ale lor tarife preferențiale, în privința cărora să nu se aplice clauza națiunii celei mai favorizate. Cu alte cuvinte reducerile de taxe ce s'ar stabili pentru Austria să numai fie acordate și altor țări ele constituind un fel de favoare specială care să permită a învinge concurența internațională.

În ce măsură va fi posibil și util să se ajungă la această soluție, se va vedea din rezultatul negocierilor, unele deja începute, altele destinate să înceapă în curând. În ce privește statele din Europa Centrală — și îndeosebi România — este necuștos să discuționeze vor urma cu cea mai mare bunăvoință, și că se va face tot posibilul ca să se ușureze Austriei calea spre o definitivă însănătoșire economică.

S. S.

Marele serbări religioase dela Patriarhie

Slujba „Privigherii”. — Serviciul divin. — Ceremonia citirii „Tomosului” — Răspunsul Patriarhului Miron Cristea.

În istoria bisericii ortodoxe române ziua de Duminecă 27 Septembrie, va rămănea ca o dată de o deosebită însemnătate.

Biserica ortodoxă autocefală a României a fost ridicată la cea mai înaltă treaptă e-rarhică, prin voiața unanimită a țării, prin actul recunoscut de patriarhul ecumenic din Constantinopol.

Această recunoaștere a fost sărbătorită solemn Duminecă 27 cor. la Patriarhia din București.

Serbările religioase, au început de Sâmbătă seara, printr'o „privighere”, care a avut loc în catedrala Patriarhiei, unde serviciul religios a fost oficiat de către I. P. S. S. Ioachim, Mitropolitul „Calchedoniei” și Ghermanos, Mitropolitul „Sardecoului.”

La această privighere au avut loc diferite cântări religioase, executate de către elevii școlii patriarhale.

Cu ocazia acestei solemnități, catedrala era arhiplină de marele număr de credincioși, cari au ținut să asiste, la ceremonia sărbătoririi acestui măreț act bisericesc.

Serviciul religios al sfintei liturghii a fost oficiat de către I. P. S. S. Mitropolitul Ioachim al „Calchedoniei” și I. P. S. S. Mitropolitul Ghermanos al Sardecoului, asistat de P. S. S. Arhieriei Platon Cioșu, vicarul Patriarhiei și Teofil al Râmnicului, Timoteos Evaghelidis, arhimandritul bisericii grecești din București, împreună cu întreg clerul Patriarhiei.

Răspunsurile au fost date de corul sfintei Patriarhii, sub conducerea maestrului Cucu.

Depă terminarea serviciului religios al liturghiei s'a oferit I. P. S. S. Miron Cristea mantia de Patriarh cu care a fost îmbrăcat.

După un scurt serviciu religios oficiat de către I. P. S. S. Mitropolitul Ioachim și Ghermanos, înconjurati de întreg clerul Patriarhiei, a început festivitatea citirii gramatelor.

Gramata de imputernicire a Mitropolitilor Ioachim al Calchedonului și Ghermanos

al Sardecoului, a fost citită în grecește de cel dintâi, și apoi a fost tradusă în românește de d. profesor Dragomir Demetrescu, marele nomoflex al ortodoxiei.

Mitropolitul Ghermanos al Sardecoului a citit „Tomosul” Patriarhului Vasilie al Constantinopolului, care are următorul cuprins:

Prea Ferice și Prea Sfântă Arhiepiscop al Bucureștilor, Mitropolit al Ungro-Vahiei și Patriarh al Bisericii ortodoxe autocefale a României, prea iubite în Hristos Dumnezeu și prea dorite frate coalitură dimuzit al smereniei noastre, Domnule Domn Miron, pe Prea Fericea Voastră, prea scump Nouă, frațește îmbrățișându-vă, întru Domnul, prea dulce Vă salutăm.

Cu bucurie felițăm pe Prea Fericea voastră pentru noua voastră vrednicie, cari prin hotărârea unanimită, este recunoscut de către Sfântul și veneratul vostru Sinod.

Sf. Noastră Biserică a lui Hristos, ca mună iubitoare, prețind și înțelegând avântul și hotărârea prea cinstitelor sale fiice și soră în Hristos, Prea Sfântă Biserică a României, nu a găsit nici o piedică, invincibilă, ca folosind cu bun chip economia, de acum, să-și dea cu dragoste consimțământul și binecuvântarea sa, la cele ce prin hotărârea comună a bisericii și a statului s'au săvârșit în România.

Bine înțeles, acrasa cu convingerea și nădejdea, că și toată Sf. noastră Biserică ortodoxă, la primul prilej, adunată într'un Sinod ecumenic sau și astfel de Sinod mare, care după rânduiala strict canonică are căderea de a decide în ultimă instanță asupra unor astfel de chestiuni, nu va judeca altfel cele ce cu bun scop și spre folosul și slava bisericii mai înainte s'au săvârșit.

Deasemenea, luând în vedere și alte exemple reale de mai înainte, avem convingerea s'gură, că în aceste vederi ale Noastre, vom avea cu păreri comune și voturi unanime și pe ceilalți Prea Sfînți Patriarhi și pe toți stătătorii tuturor Bisericii autocefale ortodoxe surori.

Și de acum chiar va fi asentimentul tuturor, pentru ridicarea Bisericii surori din România la vrednicia patriarhală, atât pentru cinstire și răsplăță cât și pentru faptul că, cu binecuvântarea lui Dumnezeu, întreg poporul binecredincios român, mându se prin unirea sa politică, această cinstire este binevenită și îndeplinită. Mai adăugând încă la această și nădejtea unui și mai mare progres și înflorire în credință și evlavie, socotim că ridicarea Bisericii Române la demnitatea de Patriarhie, este și necesară și utilă.

Urmă deci, ca ridicarea Bisericii surori a României la treapta și înălțimea patriarhală, astfel săvârșite, să fie pentru ea, punct de plecare spre o nouă și mai mare prosperitate și întotdeauna, de sus să se coboare asupra ei, tot harul și tot dăru de săvârșit.

Noi bucurându-ne, că de acum încolo urmează să ne adresăm către Prea Fericea Voastră, ca spre capul unei Biserici Patriarhale și frațește urându-vă toată vrednicia, înrăși vă îmbrățișăm întru Domnul și rămănem cu multă dragoste.

1925 Iulie 30

Al Prea Fericii Voastre iubit și prea dorit frate în Hristos.

(s) Vasilie al Constantinopolului.

Tomosul a fost apoi citit în românește din „amvonul” catedralei, de către arhimandritul Tit Simedrea.

După citirea Tomosului, actul de ridicare la rangul de Patriarh al bisericii române a

fost predat de I. P. S. S. Mitropolitul C-menos al Calchedonului, I. P. S. S. Patriarhul Miron Cristea.

În acest moment înalții prelați s'au brățișat.

Înalțul prelat arată că în evoluția dețării țării, autocefaliile bisericii naționale au constituit o necesitate de Stat.

Această autocefalie nu împiedică însă gături străne pentru unitatea tuturor lricilor ortodoxe.

Delegația patriarhiei ecumenice dela Constantinopol face un pas istoric venind București pentru a aduce binecuvântarea bisericii mame, asupra actelor de ridicare bisericii române la rangul de patriarhie.

„Mulțumesc Înalț Prea Sfântului Patriarh și Stăpân Vasilie în numele meu, a bisericii mele, și al credincioșilor mei de întutindeni.

„Iată Frățiiilor voștre, înalți Prea Sfînți Mitropolji, răsplătească-vă milost Dzeu ostentile strălucite împliniri a înțtării și istoriei voastre mis uni, pentru c biserica română vă va păstra o amintire ștearsă.

După terminarea ceremoniei citirii a gmatelor, s'a oficiat un serviciu religios și care s'a cerut binecuvântarea lui Dumne pentru biserica ortodoxă.

La sfârșitul solemnității, înalții Prelați membrii guvernului au trecut în Palatul triarhal, unde s'a servit o masă intimă. Solemnitatea a luat sfârșit la orele 1 d

România artistică

Expoziția de artă religioasă și populară românească, deschisă la muzeul Rath din Geneva, continuă să atragă interesul și admirațiunea tuturor vizitatorilor.

Presă elvețiană, ca și cea franceză, este plină de elogi pentru această expozițiune, care ne așează pe noi românii, într'o lumină nouă cunoscută prea puțin, până acum de streinate.

Vom reproduce câteva pasagii dintr'un articol elogios publicat în ziarul „La Suisse” sub semnătura dui Noelle Roger.

„Această artă scrie dl Roger mai traioică decât umilele bordece văruite în alb cu acoperișuri de papură sau trestie, cu care țărani se mulțumesc, această tradițiune victorioasă a veacurilor, înrudește pe românii de pretutindeni și-i face să recunoască ca frați pe cei cari au trăit departe de vechiul regat, printre strătini.

Vestimentele lor, strachina, oala, cel mai mic obiect de care se servesc zilnic, devine în mâinile lor un element de frumusețe. Ei zugrăvesc în jurul ferestrelor un cadru albăstru și de multiori pe fațadele caselor fac figuri stilizate; ei sculptează și colorează graziile care suportă acoperișul.

În orice locuță în care ea eț de săracă și aștești covoare în fire, culorile de o bogăție ascunsă, se contopesc sau se împotrivesc. Românii din Besarabia preferă florile geometrice deslușite, pe un fond închis și acei din Oltenia aleg fruzele mari și figurile de animale cși smintesc covoarele persane.

Și toate casele, astfel împodobite, cu covoarele, cu șervețele țesute și brodate, cu patul mare rezervat streinilor, pat care se perde sub perne, cu dactele de mătase, cu rufărie brodată, aceste case atât de sărace, devin, în virtutea acestei ingenozități răbdătoare, lorurile privilegiate ale fantezii inventive și armoniei. Toate casele au o prispă de pământ, unde femeile torc și brodează vestimentele, ridicând din când în când ochii spre ducele orizonturi ale țării lor.

Cum s'au inițiat țărani de odinioară în această artă naivă și complicată pe care au transmis-o urmașilor, în acest desen de un stil atât de pur, în aceste armonii de culori

iscuțit amestecat, care fac din cămășile in, minuni vii?

O atare tradițiune se urcă foarte c parte înapoi. Ea vine și de foarte și Domnițele dădeau exemplul: și ele se apcau zilnic pe lucrul lor migălos.

Revăd, în valea sălbatecă, ascunsă în f duri, mănăstirea Patna, unde călugării ara cu un mare respect, vestimentele, păzili turcice, acoperimintele de morminte, brodate de soția lui Ștefan cel Mare și de lmeile dela curte. Operă măreață și duioasă trebuiau împodobite cele patruzeci de bisrici pe care le-a clădit Ștefan cel Mare în amintirea a patruzeci de victorii. Și ce podoabă mai frumoasă decât aceste podoab. aceste tablouri brodate în care personajele sunt atât de fine, carnațiunea modelată nuanțată ca și când aceste artiste iscusite i fi avut, ca să le picteze, toată bogăția un palete și toată finețea pensulei.

Scene din Evanghelie, răstignirea, coborârea, coborârea la mormânt, înmormântarea Fecioarei. Ici, fondul plin de flori albr; dincolo corpul lui Christos, înscenat aproape pe mătase naturală, este mdelat în lână cenușie. Figurile presărate c perle sunt aureolate.

Dar ceace ne izbește mai mult decât bogăția și finețea acestui lucru, este peticul expresiviei frumusețea vie a figurilor, privirile cari te urmăresc.

Multe mănăstiri românești au astfel de comori. Aci se pot contempla admirabile portrete brodate.

Chipurile, umbrite de păr, răsar cu paloare caldă, o expresiune vie care face să se presimță portretele măștrilor din secolele XV și XVI.

Astfel femeile muntene și moldovene din lumea mare au transpus pe mătase din dragoste și pietate arta lor deosebită mlađimă acul ca să-l facă să exprime toate acest simțăminte.

Iar țărancile de jos care nu știau nimic din lume, legate dela naștere până în moartea de bietul lor sat, au creat un stil a c rei bogăție și curățenie surprind pe oameni de astăzi.”

Zămbesc! Mi se deschide inima ca o floare în dimineață. Mă ridic drept în picioare. Mi-a trecut și dăderea de cap. Doi pușni din râmnicul ce trece prin fața casei mi-a îmbujurat obraji, am chef de vorbă, nu mi-e frig și nu mi-e somn.

Ua divizion din Rgt. 2 Art. e gata de plecare. Rgt. 21 Inf. cel „fără spate” cum îl zic ai noștri, trece pe șosea în coloană de marș... Un preot mărunțel, intrat în cismușite, de drag, numai până la gât, cu antirul sumes și o carabină pe spinare, trece în coada regimentului... Ne privește zăbind și ne dă binețe...

- Sărut dreapta, părinte!..
- Să trăiești!
- Cum merge?
- Voinicel, fivie!..
- Mi e că-i lăsa regimentul pe urmă fugind așa?
- Grăbesc, grăbesc, vreau să fiu șoim, dar anii s'ani...

Și preotul? Trece... dar icoana lui bărbătească mi se luptă rește în inimă.

O faptă de-a lui, fac cât douăzeci de predici ținute în amvon...

Fuerul știut și compănuoara e'n picioare, se adună în pripă prisosul de mâncare rămas, se sting focurile de grab' cu piciorul și oamenii își potrivesc între ei rânjițele grele.

Soarele e sus.

Jene, e vesel, lui Alduță îi vine gluma pe buze, iar „Chiclargiu” tună și fulgără că nevoia de sdunare i-a vărsat o gamelă cu lapte proaspăt pe foc.

*) Preotul N. Șerbănescu.

Sub soare scântecelor prin iarbă cu brumă ne subțiem „formațiile”.

Un sat în depărtare, Dridf cu turla bisericii înaltă, ne stă peptig. Îl înbrățișem cu companiile noastre. Înăuntru, pe uliți nici picior de vrășmaș ci numai femei nărate, gureșe ce-ș trimit copiii înaintea oșășilor cu cofe, cu șorțuri cu „pita” și căciuli pline cu rumene poame... Și dacă nu ni-i sete, ni se face sete și dacă nu ni-i foame ni se face... Copilul sau „boreasa” se oprește înaintea ta și te îmbeie să-i ei din ceiace are ficcare. La mine a venit un copilăș bălan cu ochi albaștri, ținând în mâinile firave o căciulă cât el de mare. L'am ridicat în brațe și plin de dragoste l'am sărutat pe obraji rotopei. Maică-sa, rusinată, căutându și fotele cată'n jos.

- Al cui e fâncul?
- Al meu...
- Nu vezi? Așteaptă și ea... sărut-o dle sergent glumi unul. Copilul cu multă băgare de seamă î-mi alegra și-mi număra mere. Radu lanapoia mea oftă amarnic.
- Al meu... e cât picul ăsta... și Radu priose băiatul și-l sărută apăsat pe ochișori. Copilul răsfățat îl prinse de muștați.
- L'oi mai vedea oare pe al meu?..
- Și privirea zobind mîrunt de lacrimi căta la casa de peste drum ce parecă ar fi fost chiar casa lui din Gorj și femeia trupeșă și albă — nevasta cel întâmpina vesela la întoarcerea lui din războiu.

Boreasa, își trase copilul lângă ea, temătoare, și cetea cu ochii ei cuminți dorul de care era cuprins Radu, în țara cu zâne și codri robiți...

Am înopțat în Voila. Artileria, își odihnește tunul alături de noi. Am dormit la

preotul satului, într'o cămară largă în care plutea sfîlnic un miros de mere coapte. Seara, mi'a dat preotul „Două neamuri” de Sandu Aldeaz. și-mi povestea „Domnul Părinte” de cruzimile ungarilor, de moartea preotului din Rucăr de fuga lui în munți s. c. l. Noaptea m'a supărat foitul autocarelor năbădăoase. L'zori am plecat mai departe... Am trecut prin Sâmbăta de jos...

- Imi tae calea o fată călărind voinicește.
- De unde?
- Din departe.
- Nou?
- Lupta mă...

Și goana sirepului i-a ascunsă cuvântul. Acum am lăsat șoseaua și ne afundăm tot prin munți și funduri de păduri bătrâne. Satele dorm departe de noi în ascunsul zărilor.

Trăsurile cu hrană ne-au părăsit de mult. Prind rănduri, umbli vorba că la convolu cât se aude șuer de glonț rățic „majorii” glăsuiesc în limbi străine... Nu ne pasă nici că nu mai avem de mâncare nici că s'pe meșii pe sfârșite. De n'ai, rebzi, mai cânti din frunză sau își mai puog-ști gura cu câte un măr pădureț...

Apa vioră își tae se'ea curgând repejor peste două crengi de brad înglodite de pământ sau domolindu și unda pe covor de mușchiu ca mătasa luând la vale ciuperci cu pălării obrasnice...

În presjma satului Porumbacu... Vistea de Jos.

- Dăm ochii cu nemții.
- Cu nemții...

Dormim în pădure.

Iscoșăți mulți înainte. Un cor în pripă, Cinci ofițeri și ure hea mea aproape: — Bivarezii au ajuns la Căineni... — Ce-are-aface scânte Colonelul... — Așa sună ordiul... mai crănește t căpitan.

- Ce-are-afa se mănec Colonelul.
- Au căzut în spatele slor noștri...
- Ce-are-aface pumezăz Colonelul... Vo cădea și noi în coasta lor... acum... acum și urechea mea numai e aproape de cei cinci ofițeri, în cortul făcut în pripă...

Abia am timp să'nsemn cele petrecute. Ne retragem... A fost luptă mare în zor când am eșit din pădure. Colonelul nostru împușcat călăzu ce n'a scos în fața șantilor dușman. Trei rănduri de șanțuri fost cucerite.

Fugeau nemții, 7 tunuri grele, prinse a fost îndreptate împotriva lor.

Am câștigat bătălia... Dar nemții sunt Căineni... Un ordia ciudat poruncește retragerea... Ne retragem... Pierdem roada bătăliei câștigate... N'avem vreme să ne străgem rânjiți... Nici morții să-i îngropăm.

Vail de-acei ce n'au putere să ne uzeze. Sub un cer ca păcura plâng, tânguesc și urlă cei loviți de glonț... Ne retragem... Nebunia acestui cuvânt înfrigă rează pe toți...

Pe șosele e învâlmășcălă. S'au uitat cozmeziile și chipurile și ascund gradele... Ne retragem! Doamne! Fie-ți milă... Nu ne'ntinde buze pocolul cu amar!..

De Cesar-Pruteanu.

O organizație secretă internațională pentru suprimarea conducătorilor Sovietelor

VARȘOVIA. — Ziarul „Curier Porani“ comunică că în rândurile frunzișilor bolșevici ruși domnește mare panică, în urma înființării unei organizații secrete internaționale, care și-a propus să suprimă pe toți conducătorii actuali ai Rusiei, ca și pe reprezentanții diplomației ai sovietelor acreditați în străinătate.

După „Curier Porani“, organizația internațională teroristă înființată de curând de avocatul elvețian Ober a trimis o scrisoare de amenințare frunzișilor bolșevici ruși, prin care li avertizează să înceteze cu desăvârșire prigonirea elementelor anticomuniste, pentru că în caz contrari va recurge la represalii față de autorii acestor prigoniri.

În scrisoarea se arată că pentru fiecare anticomunist, omorât s'au executat din ordinul Ckeki bolșevice, va fi asasinat un ambasador sovietic din străinătate. La executarea în masă a anticomunistilor din Rusia, se va răspunde cu asasinarea diplomaților sovietici, a funcționarilor ambasadelor bolșevice și a frunzișilor comunisti străini afiliați internaționalei III a.

Scrisoarea termină cu arătarea că organizația internațională anti-bolșevică, care a adaptat tactica de luptă teroristă, va merge așa de departe în opera de exterminare a înalților demnitari sovietici, încât va asasina pe toți publiciștii și ziarisții, care susțin ideile comuniste ca și pe toate rudile până la al doilea grad ai guvernunților și diplomaților bolșevici.

Ziarul „Curier Porani“ arată apoi, că un început în această direcție s'a și produs prin asasinarea comisariului de comerț S hleanski și a secretarului său Hurghin.

Comisarul sovietic S hleanski se dusese în America, sub nume străin, împreună cu secretarul său, pentru a face o cură la stațiunea balneară Long Lick. Aci au fost urmăriți de membrii organizației teroriste, iar apoi aruncați în lacul Ontario, pentru a se crede că s'au înecat.

Guvernul sovietic rus, care cunoaște adevărul în această chestiune, pentru a nu speria pe diplomații bolșevici din străinătate, a ordonat ca corpurile lui S hleanski și Hurghin să fie arse, iar cenușa rezultată din arderea lor să fie pusă în două urne ermetice închise, care să se trimează în Rusia.

Aceste urne bogat ornate au și fost aduse de un vas comercial în portul Calais, dar autoritățile franceze au interzis debarcarea lor din cauza neîndeplinirii unor formalități vamale. Guvernul sovietic rus, prin ambasada bolșevică de la Paris a intervenit pentru a se permită ca urnele în chestiune să fie debarcate și trimise în patrie.

În același timp, s'a comunicat ambasadorilor și misiunilor comerciale din străinătate să ia întinse măsuri de pază pentru a se evita noul atentat contra diplomaților sovietici.

Avocatul Ober promotorul înființării organizației teroriste internaționale anti-bolșevice, a apărut în fața curții cu jurați din Geneva pe anticomunistul Conrad, care a asasinat pe Voronski.

Ministrul de externe al Bulgariei va veni iar la București

Sofia, 28. — Ziarul „Epoca“ anunță că colonelul Calloff, ministrul de externe al Bulgariei, la întoarcerea sa de la Geneva se va opri două zile și la București.

Această nouă vizită a colonelului Calloff la București este în legătură cu încheierea acordului româno-bulgar, referitor la rezolvarea diferendelor în litigiu dintre ambele țări vecine.

D. Tankof despre posibilitatea înfăptuirii înțelegerii balcanice

SOFIA. — Ziarele bulgare anunță că președintele consiliului profesorul Tankof, fiind intervievat de ziarisții străini la Geneva a făcut următoarele declarații:

„Sunt mulțumit de rezultatul convorbirilor avute cu oamenii de stat ai marilor puteri, și ai țării vecine Bulgariei.“

„O înțelegere între toate statele ce compun peninsula balcanică, este posibilă cu mici sacrificii din partea acestor state.“

„Respectarea tratatului încheiat la Neuilly este o condițiune primordială, a înfăptuirii unei asemenea înțelegeri, necesare, și în interesul stăvilării propagandei bolșevice.“

Scufundarea unui submarin englez

La 21 km. de coasta engleză submarinul Nr. 61 s'a ciocnit cu un vapor.

Submarinul s'a scufundat aproape imediat. Din echipajul compus din 40 de marinari, numai trei au fost salvați. Ceilalți au pierit sub apă.

Amânarea procesului celor 21 de studenți evrei din Oradea-Mare

La consiliul de război al corpului VI armată din Cluj urma să se judece alături procesul intentat celor 21 studenți evrei de la Academia de drept din Oradea-Mare, autori ai cunoscutei provocări la adresa românilor, care a dus la o încercare cu studenții creștini de la Oradea-Mare și la darea afară a provocatorilor de la cursuri, pentru că au insultat trecutul românilor.

S'au prezentat la dezbateri numai 19 din 21 acuzați și numai un martor al apărării. Comisarul acuzării, a cerut și a obținut amânarea dezbaterii.

Darea în judecată a unui director de teatru maghiar

Ministerul de interne a hotărât darea în judecată a ex-directorului de teatru Iuliu Fenyvesy, pentru că a falsificat data pe autorizația de funcționare a trupei sale, care expirase în 1921, și a continuat să dea reprezentări până de curând, când a fost controlat de un inspector al artelor.

Presă maghiară, l'a taxat pe numitul Fenyvesy ca pe un compromișor al artei ungurești. Astfel darea sa în judecată și revocarea autorizației, n'au provocat din nici o parte nici un protest.

Burse poloneze pentru studenții români

Guvernul polonez a oferit universității din București două burse, fiecare de 300 zloti lunar plus cheltuielile de transport pentru doi studenți români cu specialitatea în științele limbii și literaturii poloneze.

La 23 Octombrie se va ține concursul, la care poate candida orice student român, precum și licențiatii de după război de la facultățile de litere.

Cererile se vor înainta ministerului instrucțiunii până la 20 Oct.

Bibliografie

A apărut în editura „CARTEA ROMÂNESCĂ“:

Biblioteca Minerva, No. 118: „Povestiri extraordinare“, de Edgar Poe, trad. de N. Dascovici. Prețul Lei 5.

Cunoștințe filosofice, Seria C., No. 22: „Sp. C. Hare“, de I. Simionescu, profesor univ. Prețul Lei 4.

Cunoștințe filosofice, Seria A. N. 27: „Reumatismul și Arterioscleroza“, de dr. N. Căhănescu. Prețul Lei 4.

Biblioteca Minerva, No. 181: „Povestiri și Nuvele“, de Charles Nodier, trad. de N. N. Răutu. Prețul Lei 8.

Pagini Alese No. 196: din scriitorii români de Ion Adam „Sub Arșița“. Prețul Lei 3.

Pagini Alese No. 192: „Istoria prea frumoșului Arghir și a prea frumoșei Elena“, de Barac Ion. Prețul Lei 3.

Pagini Alese, No. 193: „Melentea“, de Ion Agărbeanu. Prețul Lei 3.

Pagini Alese, No. 194: „Pai de lei“, de Nenițescu Ion. Prețul Lei 3.

Pagini Alese, No. 159: „Ciocoi vechi și noi“, de Filimon Nicolae. Prețul Lei 3.

Se află de vânzare la toate librăriile din țară.

GHEORGHE MARIȚA

croitor pentru domn

1768

Arad, Str. Brătlanu 13.

Mitropolitul Poloniei va vizita România

Din Varșovia se anunță că mitropolitul Dionisie, șeful bisericii ortodoxe din Polonia va pleca în curând la București pentru a face vizita reprezentanților bisericii ecumenice române care au sosit la Varșovia la declararea autocefaliei bisericii ortodoxe polone. Mitropolitul Dionisie va vizita apoi pe șefii bisericilor ortodoxe din Belgrad, Sofia și Constantinopol.

Expoziția românească din Geneva

„Journal de Geneve“ ocupându-se de expoziția de artă românească de la muzeul Rath, înregistrează deosebitul ei succes. Multimea vizitatorilor nu au decât cuvinte de admirație pentru relicele prețioase și bogatele scoarte și covoare românești. Expoziția coprinde numeroase obiecte moderne și a fost organizată din inițiativa muzeului de etnografie.

Președintele adunării societății națiunilor despre politica minorităților

GENEVA. — Adunarea Ligii Națiunilor și-a încheiat lucrările Sâmbătă seara. În discursul de închidere, președintele Adunării, dl Dandurand, trecând în revistă opera realizată în această sesiune a atins și problema minorităților.

Dl Dandurand a arătat că înțelepciunea guvernelor și totodată lealitatea minorităților către patriile respective vor atenua progresiv toate susceptibilitățile și neînțelegerile. Dl Dandurand a s'aruit în mod semnificativ asupra datoriei de lealitate a minorităților.

Scufundarea unui submarin american

New-York, 26. — Submarinul american S. 51 ciocnindu-se cu vaporul „City of Rom“, s'a scufundat. Din echipajul submarinului s'au înecat 37 oameni. Numai trei au putut fi salvați.

DIN JUDEȚ.

Mulțumiri pentru o donație făcută bisericii din com. Seliște

Cu prilejul unei donații făcute pentru reconstruirea bisericii din comuna Seliște, d. Inspector general administrativ I. Georgescu, prefectul județului Arad, a primit următoarea adresă:

„Cu nepută bucurie am primit adresa d'oastră și ordonanța de plată prin care ne încunostințați că a și aprobat suma de Lei 8000 (optmii) pentru fondul de reconstruire al sf. bisericii din comuna noastră. Nu ne-am îndoit a crede că ne veți da acest ajutor cu atât mai mult cu cât cunoaștem dragostea și bunăvoința ce o arătați pentru ridicarea nivelului de cultură a poporului pentru care rid cați și ajutați atâtea școli și biserici. Năpâstuiți de vitregia sorții — jiniți în cătușele milenare ale unui popor sălbatec am îndurat în decursul atâtor veacuri multe năcazuri din partea celor ce ne-au despuinat de tot ce aveam mai scump. O singură

nădejde ne-a rămas „Credința“. Ea a fost peatra tare și neclintită pe care n'au putut-o mișca hoardurile cutropitorilor. Ea ne-a pregătit în decursul timpului răsăritrea soarelui dreptății pe ogorul României Mari de astăzi. Sădită în sufletul dorobanțului a putut surpa și sfărâma lanțul milenar, înfăptuind visul de veacuri al neamului românesc. Ajutorul care lați dat pentru ridicarea sfântului locas propovăduitor al credinței adevărate și mântuitoare ne umple inimile de bucurie.

Rugăm pe bunul Dumnezeu să vă dea viață lungă și spor la toate spre a putea ajuta și risipi negura depe întinsul ogor al României întregite. Primiți din partea noastră asigurarea stimei și profundului respect ce vă păstrăm.

Seliște, la 1 Sept. 1925

Partenie Mărza,

președ. comit. paroch. și încă 15 săteni.

A 6-a Adunare a Soc. Națiunilor și-a terminat lucrările

Sedința de închidere

GENEVA, 26. A șasea adunare a Societății Națiunilor și-a terminat astăzi lucrările.

Înainte de închiderea sesiunii s'a procedat la alegerea membrilor nepermanenți din Consiliu. Au fost alese membre următoarele state: Uruguay cu 40 voturi; Brazilia 43 voturi; Spania 35; Cehoslovacia 35; Suedia 34. Numărul total al votanților era de 49.

După terminarea alegerii, reprezentantul Venezuelei a prezentat o propunere cerând ca, cu începere de anul viitor, la alegerea membrilor nepermanenți în Consiliu, să se țină seamă de principiul rotațiunii.

Reprezentantul Canadei, d. Dandurand, președintele la Adunări a rostit discursul de închidere, relevând lucrările săvârșite în această sesiune, precum și în cele precedente.

„Restaurarea financiară a Austriei și Ungariei a dat rezultate foarte desarmări. Comitetul economic, comisiunea pentru comunicații au desfășurat o activitate demnă de semnalat.

Pe de altă parte conferința economică proiectată, cum și activitatea Comisiunii de

Cooperare intelectuală, ne îngăduie să nădăduim o perspectivă fericită. Dezbaterile cari au avut loc în chestiunea minorităților au dovedit că Societatea urmărește în mod conștiincios să-și îndeplinească sarcinile grele ce i-au fost încredințate prin tratatele cari au pus sub garanția ei paza intereselor minorităților naționale. Numai eforturile combinate și sincere ale Societății Națiunilor și guvernelor respective, se va putea rezolva problema minorităților.“

După ce examinează chestiunea protocolului și trilogiei arbitrajului, garanția și desarmarea, reprezentantul Canadei arată că această trilogie formează în cealaltă de față idealul și lina de conduită a Ligii.

Nici unul din principiile proclamate de Adunarea precedentă nu au mai fost rețutate în discuție anul acesta, mărginindu-se numai la modificarea termenilor privitori la aplicarea acestor principii cari au servit de bază deliberărilor din această sesiune.

Prin încheierea de acorduri particulare, în vederea garanției păcii, Liga Națiunilor înțelege să pregătească opera desarmării. Prin convenția privitoare la arbitraj, ea își propune să rânduiească pe cale pașnică conflictele internaționale. Din toate aceste lucruri rezultă deci că spiritul protocolului inspiră și dă viață lucrărilor Adunării Ligii.

Ultima oră

Vizitatorul expoziției dela Chișinău

BUCUREȘTI. — Ambasadorii Franței și ai Poloniei au vizitat ieri Târgul de Mostre din Chișinău, admirând toate cele văzute. Tot ieri a sosit, pentru vizitarea acestui târg și un grup de studenți excursioniști din Polonia.

Deschiderea liniei aeriene București—Galați

BUCUREȘTI. — Eri s'a executat proba primă de zbor între București și Galați. Zborul a durat una oră. Atât pilotul cât și mașina a sosit în cele mai bune condițiuni. Zborul va fi sistematizat.

Salariile funcționarilor

BUCUREȘTI. — Secretarul general dela Finanțe, dl Gheorgiu, a declarat ziarului „Dimineața“, că guvernul a hotărât în principiu urcarea salariilor a funcționarilor de stat, care însă va depinde de bugetul de pe anul viitor.

Un ordin al Direcțiunii C. F. R.

BUCUREȘTI. — Direcțiunea Generală a căilor ferate a lansat un ordin către șefii de gară, ca cu cea mai mare strictețată să împiedice agresiunile de pe trenuri față de călătorii evrei.

Primarii români la Paris

PARIS. — Primarul din București, însoțit de 12 primari ai orașelor din România au sosit azi la Paris și au depus flori pe mormântul eroului necunoscut.

Procesul dela Tatarbuniar

BUCUREȘTI. — După știrile ziarului „Dimineața“, comandantul garnizoanei din Chișinău a căpătat un ordin prin care i se ordonă accelerarea procesului de Tatarbuniar. (N. R. Nu vedem mobilul).

Italia și pactul de garanție

ROMA. — Ziarele găsesc natural ca Mussolini să nu iee parte la conferința pactului de siguranță, deoarece acest pact nu atinge nicidecum Italia și hotarele ei.

INFORMAȚIUNI

Administrative

Rugăm în mod deosebit pe toți abonații noștri, fie din localitate, fie din provincie, să ne încunostințeze imediat când văd o neregularitate în privința primirii regulate a ziarului nostru.

— Onorabilii noștri abonați cari sunt în restanță cu plata abonamentelor sunt rugați respectuos să binevoiască a-și aduce conturile în ordine.

Moartea episcopului de Constanța

Duminecă a înțetat din viață la Constanța, Episcopul Ilarie Teodorescu. Defunctul, care suferia de mai mult timp de cord, a succumbat în urma unui atac.

Șeful bisericii ortodoxe polone va vizita România

Varșovia, 28. — Se anunță că mitropolitul Dionisie, șeful bisericii ortodoxe din Polonia va pleca în curând la București pentru a întoarce vizita reprezentanților bisericii ecumenice române care au asistat la Varșovia la declararea autocefaliei bisericii ortodoxe polone. Mitropolitul Dionisie va vizita apoi pe șefii bisericilor ortodoxe din Belgrad, Sofia și Constantinopol.

Expoziția de vânătoare din Arad

Pe baza dorinței exprimate de dl I. Georgescu, prefect în consfătuirea avută cu dl V. Bădescu, director, președintele expoziției de vânătoare s'a decis, ca toți câinii care se vor distinge la expoziția de vânătoare ce se va deschide la 3 Oct. (Sâmbătă) în Arad să fie trimiși Duminecă la orele 6 la expoziția zootehnică din Timișoara, unde va fi și o luptă între vulpi și foxterieri aranjați de președinția expoziției de vânătoare din Arad, care va avea loc atât în Timișoara, precum și luni la 11 Oct. în Arad, iar un vișle importat din Anglia va fi oferit M. S. Regelui și un admirabil foxterier M. S. Regelui.

Aceasta e singura modificare adusă expoziției de vânătoare din Arad, restul expoziției va decurge conform programului și aranjării cunoscute.

Conferința dela Roma

Se anunță din cercuri oficiale că la Roma vor începe pe ziua de 5 Octombrie lucrările conferinței pentru aplicarea articolelor 266 și 273 din tratatul dela Saint-Germain, prin care se prevede împărțirea averilor mobile și imobile aparținând fondurilor, fundațiilor, persoanelor juridice și colectivităților din fosta monarhie austro-ungară.

Conferința se va ține în palatul Consulei din Roma.

România va fi reprezentată de d-nii Lahovary, ministrul la Roma, Al. Gurănescu din partea ministerului de externe și Gr. Hostiuc din partea ministerului de finanțe.

Conferința dela Praga care urma să se țină la 23 Iunie trecut se va ține la 5 Noemvrie cor.

Ancheta dela poliția Otlaca

Suntem informați că la poliția punctului de frontieră Otlaca se face anchetă împotriva șefului acelei poliții și a unui agent detașat acolo, ca fiind culpabili de mai multe nereguli săvârșite cu bilete de trecere a frontierei. S'a reclamat împotriva lor că ar fi luat niște haine ale unui individ care trecuse frontiera în chip fraudulos pentru a nu-l mai da judecării la baza legii controlului străinilor. Se zice că mai planează și alte fapte grave asupra șefului acelei poliții cu un și asupra unui bărbier, fost al lui Tizsa Istvan.

Așteptăm rezultatul anchetei care până în prezent nu s'a terminat.

Un nou cămin studențesc în București

D. I. Stănescu, proprietarul hotelurilor „Splendid“ și „Regal“ din București, care acum doi ani a înființat un cămin studențesc în str. Știrbei Vodă 4, în care au fost adăpostiți 45 studenți, a înaintat ieri dimineață o petițiune d lui prof. dr. C. Angelescu, ministrul școlilor, prin care face cunoscut că dăruiește casa d-sale din str. Pictor Grigorescu 5, în care să se instaleze un cămin pentru 100 studenți și care să poarte numele de „Fundatia Stănescu“. Ministerul instrucției a însărlinat pe d. avocat Popescu Necești și prof. Pojovici-Băznoșanu cu îndeplinirea formalităților.

Fapta românească a d-lui I. Stănescu vorbește dela sine.

Invenții minoritare

Citim în Viitorul:

Ziarele maghiare, totdeauna „bine“ informate afirmă că proiectul de lege al învățământului particular va fi modificat în sensul cerut de irendenții. De asemenea aceste ziare mai afirmă că se va înființa un subsecretariat de stat al minorităților care va fi înstrucinat cu aplicarea tuturor leginilor ce privesc această categorie de cetățeni.

Desmițând aceste șvonuri trebuie să arătăm că ele pornesc dela acei cari nu voiesc să se pătrundă de ideea că minoritățile au și datorii nu numai drepturi.

O amenințare „minoritară“

Alianța Națională Evrească din Ardeal, cunoscuta organizațiune sionistă, a făcut să se publice în unele ziare minoritare că va păli guvernul la Societatea Națiunilor pentru că ministerul instrucțiunii a fixat în zilele de sărbătoare a evreilor examenele de bacalaureat.

Congresul partidului comunist din Cehoslovacia

PRAGA. — Eri s'a deschis la Praga congresul partidului comunist din Cehoslovacia. După alegerea comitetului de conducere al partidului s'a votat o moțiune împotriva persecuțiunii și teroarei albe din diferite țări. Diferiți delegați străini au prezentat referate asupra situației politice și economice din țările respective. Delegatul francez Cachin a arătat că partidul comunist francez a organizat un comitet de acțiune împotriva războiului din Maroc și comitete de acțiune revoluționară. Dezbaterile congresului vor continua astăzi.

Artistice -- Culturale

Concursul de folklor muzical

"Societatea compozitorilor romani" aduce la cunoastinta celor interesati ca termenul pentru primirea manuscriselor, in vederea concursului de folklor muzical (lei 10.000) a fost prelungit pana la 10 Octombrie 1925.

Acordarea premiului va avea loc inainte de 1 Noembrie c.

Averea Eleonorei Duse

Marea tragediana italiana, moarta acum cateva luni in Statele-Unite, a lasat o mostenire care se cifreaza la aproape zece mii de dolari.

Mostenirea marelui tragedian revine numai fiicei sale care actualmente locuieste in Anglia la Cambridge si e casatorita cu lordul Bullogh.

A 25-a aniversare a morții lui Verdi

Pentru a 25-a aniversare a morții lui Giuseppe Verdi, care cade in Ianuarie viitor, "Casa de repaos pentru muzicanti" fondata de el, prepara o comemorare solennă.

Gemier la Berlin

Gemier directorul teatrului Odeon din Paris a sosit la Berlin unde va tine un ciclu de conferinte, in urma invitatiunii asociatiei artistilor dramatici germani.

Economice.

Fixarea debitelor de bauturi spirtoase dupa numarul locuitorilor

Primiind reclamatiuni, ca unele comune ar fi rmas fara nici un debit de bauturi spirtoase care sa functioneze legal, intru cat toate brevetele existente au expirat, ministerul de finante a luat masuri ca populatia sa nu daca lipsa de unele articole ce-i sunt necesare, dand in aceasta privinta mai multe ordine consecutive.

Zilele acestea ministerul de finante a intervenit din nou pe langa administratiile financiare din tară, punandu-le in vedere sa ia masuri pentru imediata executare a ordinelor date anterior.

Iata acum care sunt masurile luate de minister:

1) In stele cu o populatie de 1000 locuitori sau mai mare, unde nu functioneaza carciumi sau numarul celor care functioneaza este mai mic de una la 1000 locuitori, sa se scoata in licitatie numarul de debite corespunzator astfel in cat sa se satisfaca proportia de un debit la 1000 suflete.

2) In satele cu populatia mai mica de 1000 locuitori, care nu au nici un debit, sa se infinteze cate un debit cu tot felul de bauturi, care sa vanda numai pentru consumul la domiciliu.

Carciumile din aceasta categorie (care vand la domiciliu) pot avea acolo unde comuna va gasi de cuviinta si han sau o patarie, unde sa se vanda ca accesoriu la mancare - si numai cu ocazia mancarii - si bauturi, de preferinta vin si bere.

Pentru ambele categorii de debite se va tine licitatie in conditiunile prevazute, iar aprobările se vor da conform avizelor comisiunilor județene.

Vecchilor debite, ale caror brevete au expirat dupa 1 Ianuarie 1925 și care au beneficiat de diferite termene, ori care nu vor deveni definitive prin licitatie, cum s'a aratat mai sus, li se va da o ultima pasuire pana la 1 Ianuarie 1926, atragandu-li-se individual atentie, ca pana la acea data sa-si lichideze negresit toate bauturile, caci sub nici un cuvant cu li se mai prelungeste dreptul de vanzare peste aceasta data (1 Ianuarie 1926).

Debitantii in cauza se vor adresa cu cereri direct la administratia financiara respectiv iar cererile se vor rezolva direct și personal de administratorii financiar.

Se va grabi deci cu fixarea numarului de debite pe populatie - la 1000 loc. un debit - și se va tine licitatie. Pana la 1 Noembrie a. c. administratiile financiare sunt obligate sa înainteze ministerului listele cu debitele definitiv admise și aprobate prin licitatie, prin comisie și cu indeplinirea tuturor dis. ozițiilor comunicate anterior directiei generale a contributiunilor, biroul licențelor.

Măsura de fixarea debitelor definitive la cifra populatiei și ținerea licitatiei trebuie să se ia de către prefectura în înțelegere cu administratorul financiar respectiv.

In chipul acesta, dela 1 Ianuarie 1926, nu vor ramane in fiinta decat carciumele definitiv admise acum la licitatie, precum și cele cu brevet in curs, adica acelea ale caror brevete n'au expirat. La rândul lor, și acestea vor fi definitiv in-lise strict la expirarea termenului prevazut in brevet.

Adunarea generală a Băncii Naționale

Duminecă dimineața a avut loc la Banca Națională adunarea generală extraordinară a Băncii în vederea votării proiectului de modificare a Statutelor actuale, prin care se pune de acord noua organizare a Băncii cu dispozițiunile celor două convenții încheiate cu Statul.

Di Oromolu, director general al Băncii Naționale, a citit raportul consiliului general către adunarea generală extraordinară. De asemenea a citit și proiectul de modificare învâstând asupra necesității și oportunității lui. Termină cerând votarea proiectului.

Dintre acționari iau cuvântul dnl D. Iarca și profesor Spiridon Iacobescu, criticând unele dispozițiuni ale Statului mai ales cele referitoare la caracterul nominativ al acțiunilor și restricțiunilor puse la transmiterea lor.

Di Oromolu dă explicațiunile cuvenite după care Statutul se votează.

S'au modificat articolele: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 13, 23, 24, 25, 26, 27, 29, 30, 31, 33, 34, 35, 40, 44, 50, 54, 55, 56, 57, 63, 64, 65, 71, 73, 81, 84, 86, 87, 88, 91, 92 și 99.

S'au suprimat articolele: 14, 32, 58, 67, 70, 101, 102, 103 și 104.

S'au adăugat articolele cari în noua numerotare vor avea numerele: 34, 95, 98, 99 și 100.

România la Expoziția dela Lemberg

Una din atracțiile târgului oriental dela Lwow este pavilionul român, care a situat la intrarea în expoziție.

În fața pavilionului este așezat un mare tablou alegoric, reprezentând horticultura și viticultura românească.

În interior, covarele românești cu motive din mai toate provinciile, arzate cu mult gust, țesături de mătase, alecsături, în diferite culori, batucuri, etc., dau o înfățișare foarte plăcută acestui pavilion.

Diferite societăți românești au expus: vinuri, pielărie și încălțăminte, borangicuri, lemărie (lemn de salcâm și scânduri de rezonanță pentru fabricarea violonilor), brânzeturi, fructe, etc.

Reduceri de transport în Cehoslovacia

PRAGA. — Ținând seamă de diminuarea simțitoare survenită în exportul cărbunelui, ministerul căilor ferate a consimțit să facă importante reduceri asupra transporturilor deastinte streinătății.

Devizele și valuta.

Rador, 29 Septembrie

BURSA:

Table with columns: Zurich, Deschideres, Inchiderea, Berlin, Amsterdam, New-York, Londra, Paris, Milano, Praga, Budapesta, Belgrad, București, Varșovia, Viena.

Cursul devizelor București pe ziua de 29 Sept. 1925.

Table with columns: Paris, Berlin, Londra, New-York, Italia, Elveția, Viena, Budapesta, Praga.

Table titled 'Valute' with columns: Valute, Cerute, Oferte. Lists various currencies like Napoleon, Elvețieni, Mărci, etc.

Cețiți și răspândiți Tribuna Nouă

Reclama e sufletul comerțului

Calle Ferate Arad-Podgoria

Plecarea și sosirea trenurilor în gara Arad.

Table with columns: Plecarea, Sosirea, listing train numbers, destinations, and times for various routes like Teiuș, Timișoara, Brad, etc.

*) La Otlaca, trenul personal către Sântana numai la trenul accelerat spre Arad are legătură.

Valabil dela 20 Sept. 1925

Mersul trenurilor

Large table showing train schedules for routes: Arad-Ghioroc, Ghioroc-Pâncota, Ghioroc-Radna. Includes columns for train numbers, destinations, and times.

Salonul de fotograf al lui LEOPOLD WEISZ. Arad, Strada Brătianu 12. Portrete de copil și interioruri în cele mai frumoase esențianți. (176.)